

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Mertxe Lazpiur Olañeta

*Bergara, Gipuzkoa
(1928)*

Aurkibidea

Biografia

Angiozar auzoko Altuna baserrikoa. Bergarako toponimia jasotzeko egindako lanean berak emandako azalpenak oso lagungarriak izan ziren.

Zintak

BER-233

- **Proiektua:** Bergarako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Aranzabal, Arantzazu - Arriaran, Jose Angel "Pierro"
- **Data:** 1991-12-30
- **Iraupena:** 84 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Angiozar auzoko baserri-izenak Arrasateko muga

- **Erref:** BER-233/001
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:05:02

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) baserri eta eraikinen izenak Arrasateko muga inguruan.

Transkripzioa

- Ta gero hor ez douna esan, guretik haruzko, Paiorri be ez jonau esan lehen.
- Esan dou...
- Hori... jausitta dao, ez?
- Bai.
- Gero, han gaiñian darenak?

- Zuloetas.
- Zelan?
- Zuloetak.
- Zenbat dia horrek?
- Bi.
- Ta zeintzuk?
- Azpikua ta gaiñekua.
- Aber, zela esan dozu, ama?
- Zubieta gaiñekua ta azpikua.
- Goixan darenak? Honek Belarrenak eta honek?
- A! Gontzarri goikua.
- Ta bestia?
- Gontzarri behekua.
- Hor lehen besten bat edo ez zeuan? Beste etxen bat edo?
- Ez. "Entre dos Gontzarris" ez. Hor bixen bittartien dao ermittia, San Migel. Bueno, bixen bittartien ez, Gontzarri goikua baiño... entre Zulueta y lehelengoko Gontzarri dao ermittia.
- Bai. Zela deitzen dotsazu ermitta horri?
- San Migel, San Migelko ermittia.
- Benitan basarrixa?
- Lasarte.
- Gero tabernia dauanari zelan deitzen dotsazue?
- Kanpazar.
- Beste gauza bat: hor, Kanpazar eta Lasarte bittartian bazeuen etxe bat oin jausitta dauena...
- Nun, behien? [Beheko zuluari?]
- Behekaldian, bai. [Ez dakit], igual [Mondraue] izengo da... Zela dauka izena horrek?
- Zelaitxo. Mondraue da hori [dana...].
- Zelaitxo? Ta aber gutxi gorabehera situatzen doun hori...
- Ba, hori, "entre Gongeta" eta Kanpazar bittartian dao, zulo zulo-zulu. Salabarri [Salatik atzeratxua] ta hori goratxua pittin bat, mas hacia Lasarte aldera.
- Salaberri baiño goratxua?
- Bai.
- Lasarte aldera? Hor Salaberri baiño pixkat beheratik errekatxo bat doia Lasartera.
- Bai, bai.
- Hor errekatxua daon parian egongo da?
- Errekatxua baiño eskubi alderao egongo da.
- Lasartera begira jarritta eskumatara?
- Bai.
- Ta Salaberri baiño gorao?
- Bai. Gongeta alderutza.
- [Gongeta]?
- Orduan, Gongeta ta Lasarte bittartian gutxi gorabehera...
- Gongetatik aurrera, e! Gongetatik Lasartera [bidien].
- Beste etxe bat be esan dostazu, ba, hor zeuela...
- Zera, Mikelete etxia. Zelaitxo pare inguruen-edo, poco mas o menos hor zan, ezkerretara aldetik, kamin-kontran dao.
- Oin badao?
- Bai. Oin be bai, paretak-eta han dare. Kanpazarretik mugia, Bizkaixa ta Gipuzkua partitzen dien mugatik ehun bat metro... Ba! Hortxe dao kamiño eskiñan. Mikelete etxia.
- Salaberri parian dao?
- Goratxua.

- Goratxuao?
- Gorao, Kanpazarrerutzao, a mano izquierda.
- Ta gutxi gorabehera Kanpazar altueran edo...?
- Ez, badakizu nun daon mugia Kanpazar baiño beheratxuao?
- Bai.
- Handik, ba, beste berrogei... [ehun] bat metro edo beherao ondiokan, Mondrau alderau. Ezkerreko aldetik goitik behera goiezela, ta gorutz gatozela eskumatik.

2. Angiozar auzoko toponimia Arrasateko muga

- **Erref:** BER-233/002
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:05:02. **Bukatu:** 00:10:04

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) baserri eta eraikinen izenak Arrasateko muga inguruan. Inguru horretako erreken izenak.

Transkripzioa

- Hor beste etxe bat agertzen da hamen, Salaberri parian edo.
- Hori izango da lehen esan doun Zelaitxuoi, pare inguruen. Salaberri erreka eskiñan, ezta? Hola, zuluen. Ta bestioi dao apur bat espaldarao. Hori izengo da igual?
- Kanpazarrera begira eskumatara?
- Bai, bai, gorutz goiezela eskumatara.
- Igual hau izango da.
- Zulo-una barik espaldaratxuao dao hori. Zan, vamos. Ta oin, oin ei dabizte hor atzera etxia eitten. Nik ez dot ikusi, baiña etxia eitten dabiz.
- Ta gero hor beste bat, hemen "ruinas" edo jartzen dau, oingo kamiñuan ertzian, justo ertzian.
- Mikelete etxe hori "en ruins".
- A! Baiña hau dao Salaberrittik Kanpazarrera begira jarritta, ezkerretara?
- Ezkerretara, kamiño baztarrien.
- A! Hori da...?
- Mikeletiena.
- A...
- Bai. Kamin-baztarrien, beti egon da kamin-baztarrien [...] hori.
- Bai, bai, bai, hau da, orduan. Ta Salaberrittik eskumatara badao han txabolan bat edo ezer? Kanpazarrera begira jarri ta eskumatara? Etxen bat edo...
- Hori Zelaitxo besterik ez dakit nik hor. [...] Beste zeoze agertzen da?
- Bai, beste etxen bat edo dao hamen dibujauta.
- [...].
- Baiña Zelaitxo oin hormaik-eta ezer ez da gelditzen, ez?
- Ba, oin berriztatzen dabizela, ba. Horman batzuk geratzen zian lehen.
- A, Zelaitxon?
- Bai, bai. Oin berriztatzen , jasotzen edo jasota edo hola egon bihar da.
- Bale. Gongeta esan dou, beste basarrin bat edo ahaztu jaku hor?
- Ez. [Ala bai]?
- A! [Horrek bestian...] Bueno... Bueno, orduan errekei helduko dotseu oin. Hemen Kanpazartik Salaberittik zihar hor beherutz doiena? Mugia eitten

dabena?

- Ez dakit horren errekiarren izena nik. Ni idea. Sagar-erreka edo auskalo ze erreka [izen] izengo dan hori.

- [... Epele...]

- Zuk esan nahi dozu Kanpazartik goititik behera Salabarri ingurutik zihar...

- Bai, Kanpazartik Salaberri pasatzen da...

- Bai.

- Gongeta barrenetik...

- Bai. Gero Epelera gero bai sartzen da, baiña hor goixen horrek ze izen dauken ez dakit. Gero bai hori Epelera sartu.

- Hori igual izengo da Epeleko errekiaren hasieria!

- A! "Ni se sabe"! Ba, igual.

- Aber, begiratuizu zuk mapan eta pentsau.

- Hamendik baleike hasi Epeleko errekiak.

- Hori da...

- Hori bai.

- Hortik hasi leike.

- Ze numerotan?

- Hamazortzi. Hortxe hasieria, beste adarrik ez dauka hor.

- Ez, ez, dana bat da hor.

- Aber, zu...

- Lasartetik behera doian errekatxuak izenik bai?

- Neuk ez, erak jakingo dabe igual.

- Zuluetatik behera beste errekatxo bat doia hor, ez? Horrek bai?

- Zuluetatik behera?

- Bai.

- Zulueta Lasarte aldetik ala hemendikaldetik? Gure aldetik?

- Zulueta-Gongeta bittartian hor errekatxon bat... Edo igual udan bakarrik eruango dau ura...

- Ni idea. Sekula ikusi dotenik [...] erreka moduan ta ez [ezer moduan].

- Paioirri ta Altuna bittartetik doianen bat?

- Errekia? Sorgiñerrekiak.

- Zela?

- Sorgin erreka.

- Beste izenik badauka horrek?

- Ba, beste batzuk Altuna errekiak esaten dotse.

- Eta beste izen bat be badauka, ba?

- Beste izen bat?

- Bai. Aber, ze basarritatik pasatzen da hori errekaori? Gero...?

- Paioirri ta Altuna bittartian.

- Ba, horrek Sorgiñerrekiak edo...

3. Angiozar auzoko toponimia Kanpazar inguruan

• **Erref:** BER-233/003

• **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:10:04. **Bukatu:** 00:15:06

Gaia(k):

• Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Kanpazar inguruko toponimia. Paioirriko zelaian dagoen iturri bat non dagoen zehazten dute. Inguruko erreka, tontorrek eta zelaien izenak.

Transkripzioa

- Sorgiñerreka edo Altunerreka.
- [...]
- A! Paiorriko erreka... Paiorriko itturrixa be bai [...].
- Ta itturrixa...?
- Itturrixa be bai, badao, Paiorriko zelaixen dao itturrixa.
- Aber, aber, aber...
- Aber, hemeretzi da Sorgiñerreka, Altunerrekia edo Paiorriko erreka.
- Bai. Itturri hori nun dao?
- Iturri hori dao Paiorrittik pixkat bat Altuna aldera, baiña gertuan Paiorrittik, e?
- Errekatxua jaiotzen dan inguruan edo hor?
- Bueno...
- Hau da Paiorri ta hau Altuna, ta errekatxua hemendik doia gutxi gorabehera.
- Klaro, berak itturrixak [emun] haundixa dauka eta, orduan, goittik behera doia errekatxua “al Sorgiñerreka”, berak botatzen daben ura.
- Bai, bai.
- Ta bestia ze zelaittan esan dozu dauela hori?
- Hori... Iturrixa? Paiorriko zelaixen.
- Ta zelai hori zein da?
- Izena ez dakit. Parien baiñe frentian ez dao, e? Hola, pittin bat Gontzarri aldera dao zelai hori.
- Orduan, Paiorrittik, hola, gorutz pixka bat?
- Bai, eskumarutz, [...] parian...
- Ta gorutz?
- Bai.
- Hau da Gontzarri eta hau Paiorri.
- Paiorri hori?
- Hau Paiorri eta hau Gontzarri, ta hau Altuna.
- Ba... “por aqui” edo, [...] Gontzarri aldera, baiña etxetik gertuen, e! Etxetik gertuen.
- Hor Sorgiñerrekian... bueno, hori ya Mondraue da. Bestekaldetik... Bestekaldetik datozen errekatxuak, horrei izenik emoten dotsazue edo...?
- Mondrau aldetik?
- Ez, mendixan bestekaldetik.
- Ze mendi?
- Epela errekan bestekaldetik.
- Mondratxara aldetik?
- [Ez dakit]. Udalaiz aldetik, Udalaiz baiño ezkerreraotik. Altunatik begira jarritta...
- Mondratxaratik zuk esaten dozu.
- Ez dakit hori izango dan...
- Mondratxaratik goittik behera, ba, bai, bat edo bi-edo errekatxo badare, baiña... Ni idea. Ez, erreka haundirik ez dao, e! Pare bat errekatxo txiki...
- Bueno. Aber tontorrei oin izena jartzen dotseun. Hemen dao bat markauta zerian, Gontzarri goikuan parian. Hau da Gontzarri goikua...
- Bai.
- Hor gottik behera bat, nahiko... laua be ez, baiña...
- Ba, horrek pareko horrek... Ez dakit hori ez da ondiokan Azalketa, porke Azalketa izengo litzake holako bat hortik gorao. Ba, horrek ez dakit ze izen eukiko daben Gontzarri pareko horrek.
- Lasarte baiño gorao dauanak?
- [Badakit] zein dan, baiña izenik [ez dakit horrenik].
- Hango parajiei-edo izenik bai? Emoten? Hor Lasarte gaiñien edo? Han,

hola, lautadaxo bat be badao gaiñian.

- Bai, badakit dotoria daona, baiña ez... Hori Lasartekuak [erak akaso...].
- Lasartegaiña edo holakon bat ez?
- Baleike... baiña nik ez dakit horren izenik.
- San Migeldik gora dauan gaiñak harek be ez, ez? Bueno... Altuna inguruko zelaixak-eta izenik-eta bai edo?
- Bai! [...] mordo bat. Zelaixak lehelengo?
- Bai, zelaixak edo... bueno, akordatzen zarana zeu.
- Bueno, hor mendixetan Azalketa jarri leike...
- Mendixetan ez! Zelaixak!
- Bai, entzun dot, baiña hor lehen altuak batzen...
- Itxoin. Altunatik... Eske hori beste mapa baten hartu bihar dittuu ta gero hartuko dou.
- A! Ya, ya, ya.
- Altunatik Zuloeta aldera...
- Zuloeta alderuzko zelaixak.
- Zelaixak edo soluak edo inguruak edo basuak edo...
- Bale. Altunatik Zuloeta aldera darenak, zelai bat Esparrulaua.

4. Angiozar auzoko Goimendi auzuneko toponimia

- **Erref:** BER-233/004
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:15:06. **Bukatu:** 00:20:08

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia Kanpazar inguruan eta Arrasateko mugan. Iturrien izenak.

Transkripzioa

- Bale. Altunatik Zuloeta aldera darenak, zelai bat Esparrulaua.
- Hori zein izango litzake?
- Hori? [...] situau...
- Altunan parian dao edo?
- Ez, holan, Altunatik...
- Hau Altuna da.
- Holan... "ra!" bidetxo bat eta holaxe.
- Paiozrirutz?
- Bai. Baiña lehenao askoz be, lehenao!
- Etxeostian dauen...
- Etxeostien dauen lautada bat da!
- A! Laua da?
- Bai.
- Horri jarraituz?
- Horri jarraituz, aurrerao, holan zulo-unatxo bat esaten dotsauna Okaansaastixa.
- Errekatxuan inguruan?
- Ez, errekatxua dao iturrixa [...] be hortxe dao...
- Errekatxora allegau baiño lehenao?
- Ez, pasauta. Baiña hor lehenao daukazu iturrixa be hor zulo-unatxuen eta hori be, hortik iturri ondotik harutzatxuao arro hori...
- Paiozrirutz?
- Bai.

- Horrek ze izen?
- Okaansaastixa.
- Haundixa da edo...?
- Bai, baso zati dexentia.
- Itturrixa Paiorri bittarte hortan gutxi gorabehera?
- Bai, bai, Paiorri baiño lehenao itturrixa.
- Itturri horri ze izen emoten jatzue?
- Itturrixa, beste izenik ez [...], Metalitturrixa.
- Lehen ez jonau jarri hori?
- Berdiña da? Aber, berdiña da Paiorriko itturrixa ta Metalitturrixa?
- Ez, ez, ez, ez! Paiorriko iturrixa ez da Metalitturrixa, "es otro tipo de agua". Paiorriko iturrixa da ur abundantia eta, zera, metala ez daukana.
- Eta Okaansaastixa ze dau Metalitturritik?
- Metalitturritik pixka bat gorutzao, baiña Paiorrira bidian.
- Bale, bale.
- Gero hor, badao hor beste bason bat hor... itturri inguruan.
- Bai.
- Ta horri zela esaten dotsazue?
- Itturroundua.
- Errekatxotik Altunarutz, ez?
- Bai.
- Itturrixa baiño beherao, edo...?
- Ez, gorao.
- Ingurua?
- Gorao ta [...] ingurua, dana. Itturroundua. Gero, alde hortara sartzen jako baitta be Askarrondua, pixkat "hacia el itturri".
- Metalitturri?
- Bai. Eta "ahí también entra en el río ese el"... zera...
- Aber, polikixao, polikixao.
- ... Askarrondoko zubixa.
- Askarrondua, aber, ipintzen doun hori mapan.
- [...]. Itturroundua?
- Itturroundua.
- Itturroundotik gorutz edo zela deitzen dia horrek?
- Okaansastixa [hor]. Ta Askarrondua Itturroundotik beherutz.
- Beherutz?
- Bai.
- Epela errekarutz?
- Bai, Epelerutz. Itturroundotik ezkerretara goittik beherutz.
- Eta Epele zeri deitzen dotsazue?
- Epele... buu... askoz beherao, e!
- Errekia doian...?
- Errekia goittik behera eta beheko lautadia da Epele. Hori, errotia ta horrek danak pasau gottik behera...
- Baiña sail haundixa da, ez?
- Bai, bai, Epele haundixa da.
- Gongeta parian hasitta edo hola, edo beherao?
- Ez, beheratxuaotik hasitta, baiña Epele oso haundixa da, zona haundixa.
- Bueno, aber. Gero, hor, Askarrondoko basuan, bertan, esan dozu zubi bat edo zeuela.
- Bai.
- Horrek ze izen dauka?
- [Beti egon da], Askarrondoko zubixa.
- Sorgiñerrekatxuan dao zubi hori?
- Sorgiñerreka hortan, bai.

5. Angiozar auzoko Goimendi auzuneko toponimia

- **Erref:** BER-233/005
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:20:08. **Bukatu:** 00:25:10

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia Arrasateko mugan. Altuna baserriaren inguruko toponimia.

Transkripzioa

- Okaansaastittik beherutz edo, beste zelairik edo basoik edo?
- Ez, ez, beherutz ezebez.
- Bueno, Paiorri inguruan edo?
- Ez, gureik ez dao han. Gero hortik gorutz, ba, Etxaburu, Txabolapeiak. Gorutz, e! Okaansaastittik gorutz.
- Gontzarri behekorutz?
- Bai.
- Zela esan dozu?
- Ba, Etxaburua edo Txabolapeia.
- Hori nun egongo litzake?
- Ba, Altunen pare-parian. Pare-parian ta pittin bat Gontzarrirutz.
- Ta ze da sail haundixa edo...?
- Bai, bai, sail haundixa.
- Ta basua?
- Bai, dana basua.
- Ta Txabolapetik Gontzarrirutz edo?
- Ez...
- Zelaixak-eta izenik bai?
- Ez, ez, zelairik... Oin [... zelaixak...], lehen ez zauen zelairik.
- Txaboliak izenik bai?
- Etxaburuko txabolia, "lo único".
- Hor Gontzarri inguruko horko gaiñeko hari lautadatxo hari izenik bai edo?
- Ez... Guria, ba, Txabolia ta Txabolondua, lehenau pagadi bat zana.
- Txabolondua [...]?
- [Bai, uste dot baietz].
- Txabolondua ze da, basua be bai?
- Basua, basua.
- Ta Txabolapia ta Txabolondua baso berdiña da edo...?
- Ez. Txabolondua zan lautada bat ta Txabolapia, ba, goittik behera handik Altunerakua dana.
- Han txabola inguruko lautadia da Txabolondua?
- Bai, lehenau pagadixa zana.
- Bale. Paiorrittik Gontzarrira bittartian edo, hor ezer?
- Ez...
- Bale. Altunan azpixon?
- Altunan azpixon...
- Saillak edo izenik?
- ... soluak Etxeazpixa...
- Ortuei [ta horrei] deitzen dotsazue?
- Ez, ortua aparte.
- Ortua aparte?
- Bai. Ortua ortua bakarrik. Bestiak Etxazpixa...

- Ortutik behera?
- Bai. Etxazpixa, Etxeostia...
- Baiña horrek zer dia?
- Soluak.
- Bestia zein esan dozu?
- Etxeostia.
- Etxeostia zein da? Esparruko...
- Bai, oin itxitta [dao ...].
- Esparrukolaua baiño baserri alborao.
- Etxazpittik beherutz edo? Han erreka aldera edo?
- Etxazpittik beherutz daukau zelaixak, por ejemplo, lehen esan dou bakarrik Esparrulaua zelaixa. Etxazpittik behera soluan azpixon dao zelai bat esaten jakona Lugarrixa. Gero beste bat, hori pittin bat ezkerraldera ta beste bat eskubirauara, Bekozerradura.
- Bere parian ala beherao ondio?
- Pixkat beherao, bide bat erdi eta beherao, eskubi aldera.
- Ondio errekia joten ez...
- Ez! Hortik errekara dao sail haundixa "como solobarrena..." [...]

6. Angiozar auzoko Altuna baserriaren inguruko toponimia

- **Erref:** BER-233/006
- **Iraupena:** 0:05:58. **Hasi:** 00:25:10. **Bukatu:** 00:31:08

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) Altuna baserriaren inguruko toponimia.

Transkripzioa

- Ez! Hortik errekara dao sail haundixa "como solobarrena..." [...] sin nombre. Unikamente horko izena da, hori, Luanburua, porke guk hor mendixen barren hortan daukau hormia, [barren] bezela. Baiña sail haundixen! Hormia ya apurtuta dao, baiña... Handik goruzkua Luanburua ta handik beheruzkua, ba Epele.
- Ta Luanburua hori zer da, basua?
- Bai, bai. Luanburua esaten jako, ba, hortik, hormatik, goruzko sailai.
- Luarrixa baiño beherao?
- Beherao dao, bai.
- Bai. Luarrixa ta Epele bittartia edo hola gutxi gorabehera?
- Errekara bittarte hori dana...
- Eta hor etxe ondoko solo horrek kenduta, beherao dauena zela da?
- Ba, [mendixa] dao. Hori, Bekozerradura be dao etxian paria baiño pittin bat ezkerrera alderao. Eta soluan barrenetatik hasta beheko errekararte... basua. [...]. Solobarrena.
- Solobarrena ze izango litzake?
- Ba, Luarri ta Bekozerraduriatik behera, Epele aldera. Solobarrena, "pues, hasta Luanburu o algo así".
- Basua?
- Basua, basua.
- Beste bat be badao, ba, hor, hor inguruan. Bueno, aber, esan berriz etxe ondokuak.
- Etxe ondokuak?
- Bai. Ostian ta azpixon ta...

- Bueno, azpixin horrek, [nere ustez]. Gero, etxe onduen ekitten da barriro Lezetako zelaixa.

- Zein da hori?

- Etxetik eskumatara aldera, Lope aldera.

- Itxoin, e, hor beste mapan hartuko dou. Etxe aurreko zelaixa baiño beherao?

- Etxetik Lope alderako zelaixa.

- Bueno, etxe parian daona, ez?

- Etxetik [...].

- [...]. Horri Lezetako zelai horri beste izen bat ez dotsazu ematen? Sakona edo?

- Gaztañisakona gero basua.

- [...]

- Beste gauza bat: [...] lehen, esan berriz etxe ondoko souak.

- Solotxikixa.

- Hori zein da?

- Solotxikixa da etxetik Zulotarutz solo txikitxo bat horma altu harekin ta... Zulotara.

- Pixkat beheratxuao etxia baiño?

- Ez, ez, "al par, al par", "pla". Piku haren goikaldetxotik... Oin sagarrak-eta badare, ba? Sagarrak, harek, haundixak?

- Bai, bai, bai.

- Haxe solotxua, Solotxikixa. Gero Etxeazpiko solua.

- Eta?

- Gero...

- Ostian dauena?

- Etxeostekua, solua. Ta gero da ya Lezeta zelaixa.

- Beste bati, ez dakit, ez dotsazu esaten... lehen esan dozu, ba, Etxaburuko txabolía?

- Bai.

- Etxaburuko zelaixa edo...?

- Etxaburuko zelaixa. Bai. Etxeostian zati bat zan labrautakua, barrenengo zatixa, eta handik gorutz Etxaburuko zelaixa. Antes... mendixa baiño, basua baiño lehen.

- Bai.

- Lau-lau...

- [... barruan dauena?

- Bai. Oin piñu dago lehengo horko zelaixan zatixa, baiña bueno. Lautadia labrauta eta beste zati bat zelaixa, Etxaburuko zelaixa.

- Baiña oin ya piñudixa...

7. Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia

- **Erref:** BER-233/007
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:31:08. **Bukatu:** 00:36:10

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia. Altuna baserriaren inguruko toponimia.

Transkripzioa

- Ze esaten gebizen? Lezeta zelaixa, Lezeta sakona.
- Berdiñak die, ez?
- Bai, bai. Gero, oin, mendira?
- Ya helduko dotsau hor... [...] txabolatik, Lezeta zelaixa, hortik ya beste aldera.
- Haruzko...
- Bai.
- Bai, Lope aldera.
- Bai, beste mapia da, hogeta sei.
- Hor dao hori goiko Lubarriko zelaixori.
- [...].
- Hor errekatxua behian dauena?
- Errekatxua?
- Bai. Altunatik...
- Lope aldera?
- Bai.
- Andikoittturriko errekatxua. Ta hor errekatxua baiño ondiokan Altune alderao dao basua Gaztañisakona, holako harro... harro-unatxo bat. Errekatxua baiño lehenao.
- Altunan parian edo gorutz edo...?
- Ez, ez, aurrera.
- Bai, bai, bai.
- Sakonera.
- Eta hori esan dozu dala basua? Gaztañisakona basua da, ezta?
- Bai, basua. Ta gero Gaztañisakonan parian goixan dago, goixan, goiko Lubarrixa zelai hori.
- Errekatxuan... Errekatxotik Altunarutz?
- Bai, Altuna alderao... Oin juaten gara, ba, pistia Altunara fateko? Kosteittik...
- Bai, bai.
- Pista haren pegante goittik behera, holako tontor-una bat bezela. Hori zan zelaixa: Goiko Lubarrixa. Ta hori dao Lezetasakonen pare inguruen, pittin bat aurreratxua. "Al par al par tampoco, un poquito hacia Lope". Gero hortik... hortik beste errekatxua...
- Errekatxuan bestekaldera?
- Bai, errekatxuan alde bixetara gutxi gorabehera [esaten jakon], baiña... Lezarrua.
- Hori ze da pixkat lauaua edo hola?
- Ez, ez, ez, zulora, zulora. Zulora [...] da. Ta errekatxuan zein alde bata, zein bestia Lezarrua danai esaten dotsau.
- Eta hori ze da, basua?
- Basua.
- Pistan batzuk be badoiaz erdittik, ez?
- Bai, bai, pistia doia hor erdi ingurutik edo goratxuaotik edo... Gero, hor beste zatixo bat egongo da Koostei deitzen dotsauna Loperako pistian gaiñekaldetxuan, holako zatitxo bat.
- Basua dana edo beste Koosteixa?
- Basua.
- Beste horren pegante?
- Kamiño... kamiñotik gaiñetik geratzen da pixkat.
- Zein kamiño?
- Oin kamiñua Loperako-ta eindda daonan gaiñekaldetxotik. Gaiñetik? Ez, ez, azpikaldetik.
- Azpittik, ez?

- Gure... Altunetik faten garan bidien [gaiñetxua] eta goiko kamiñuen azpitti, Kosteiko basua. Gero, hortik gorutzau segidu ta hor dao Karabittako gaiña edo Goiko gaiña.

- Karabittako gaiña?

- Bai, edo Mendi-gaiña.

- Beste izen bat be esan dozu...

- Goiko gaiña esaten gotsan. Gero, honutzatxuao eukiko dozu...

- Tontor bat?

- Itturri txikixa.

- Hortik txabolara bittartian edo?

- Bai, txabolara baiño lehenao...

- Pista zahar batzuk edo dare hor...

- Bai, baiña hamen beherao eukiko dozu nunbaitten Itturri txikixa. Han...

- Koste basotik parian gorao?

- Ez, beherao ta Altunarau. Han, ez dakizu, guk etxeko zera badaukau, ba, hartuta... arketako urak? Arketa harek urtetzen dabe itturri hortatik. Bueno, parte itturritik da ta beste parte lurretik hartuta.

- Ta hau ze da itturrixa bakarrik?

- Bai, itturrixa ta inguruan daon basotxo bat. Itturritxikixa edo Itturritxiki ondua hari esaten [...].

8. Angiozar eta Elorregi auzoen muga inguruko toponimia

- **Erref:** BER-233/008
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:36:10. **Bukatu:** 00:41:12

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia, batez ere Elorregi auzoaren muga inguruan. Lope baserriaren inguruko toponimia.

Transkripzioa

- Karabittako gaiñian, Angiozarrera begira jarritta, ezkerretara tontor bat dao.

- Bai, Azalketa mendixa, Azalketa guk esaten dotsau.

- Hor dana, ez? Tontor...

- Bai, tontor haura dana Azalketa.

- [Hola, bi] moduko tontortxo...

- [Bi moduko], bai; bata beheratxuao, bestia goratxuao.

- Bai, hori dana da?

- Dana. Horren ostetik Angiozar aldera daukau beste zatitxo bat...

- Itxoin, hor... beste mapia hartu biharra daukau. Gero eingo dou hori. Apuntau hor.

- [Illarramendi] esaten dozu?

- Illarradi esaten dana. Hori dao Azalketan ostekaldetik.

- Azpitan, bai.

- Bai, gero beste aldera pasatzen garanian...

- Bai, beste mapia hartu biharra daukau ta gero... Hor basarri... kotxia lagatzen doun pare hori, basarrixa?

- Basarrixa, ba, Peion etxiak ze izen eukiko daben.

- A, bueno, txaleta hori.

- Ba, horri Koosteiko laua esaten dotsau, Kosteiko laua.

- [...].

- A! [Bera], ez? Txaleta dauen inguru hori?

- Bai, Kosteilaua hari esaten dotsau.

- Hango tontortxuak eta dana [hartuta...]?
 - Bai, bai.

- Basarrixa behian dauena?

- Ba, Lope.

- Beste izenik edo?

- Lopegaiña...

- Lope baserrixandako.

- A! Lopaldoste.

- Lopetik behera doian errekatxuak izenik bai?

- Ez dakit. Badoia errekatxo bat, baiña ez dakit izenik.

- Bueno, han Karabittara jungo gara berriro.

- Bai. Gero Karabittatik harutz...

- Karabittatik oin gaseoduktua sartu daben paretik jarraituz...

- Harutz, ba, Lopegaiña. Gero harutzao...

- Lopegaiña zer da tontorra ya?

- Harutzao Irutontorreta. Lopegaiña guk horri danai esaten dotsau.

- Dana? Han pare bat tontor dare han.

- Ez dakit. Nik...

- Karabittan Angiozar aldera begira jarri, eskumatara, hola. Haura dana Lopegaiña?

- Nik neuk dakittela...

- Karabitta pegante?

- Karabittatik segi!

- Baiña pegante?

- Bai, bai, bai. Guk Lope pareko hori altura-una horri guk Lopegaiña esaten dotsau [ta listo]. Ta gero aurrera, aurrera, aurrera, Irutontorreta.

- Irutontorreta be danai, ez?

- Bai, hari zona danai.

- Tontor bakoitzai izenik-edo bai, emoten dotsazue?

- Ez, ez. Nik ez, akaso [Lopek] jakingo dau [beste zeoze].

- Irutontorreta azpitan han basarri bat dao ya San Prudentzio aldera.

- A! Zigarrero.

- Hola esaten dozu zuk?

- Zigarrero esaten dotsau guk, Zigarrerokua.

9. Angiozar eta Elorregi auzoen muga inguruko toponimia

- **Erref:** BER-233/009
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:41:12. **Bukatu:** 00:46:14

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia, batez ere Elorregi auzoaren muga inguruan. Altuna eta Lope baserrien inguruko toponimia.

Transkripzioa

- Hori esan dou han dauen errekatxuan gora begira...

- Errekatxotik Altunara aldera dago Gaztañisakona.

- [...] bestian daona, hogeta bostian.

- Askarrondo.

- Askarrondo han...

- Hori total bestekaldia da, e! Askarrondua da Sorgiñerrekatik Altune aldera...

- Bai, bai, bai, bai.

- Ha behia.

- Hori zeuan errekatxotik Altuna aldera?

- Gaztañasakona bai. Ta gero handik Itturrikoerreka. Ta gero “a continuación” dator hori Pagoerre basua.

- Hogeta lau.

- [...] Gaztañisakonon parian?

- Ez, ez, aurrera, bastante aurrerao...

- Lope aldera?

- Lope... Lope baiño beherau, Lope baiño beherau dare horrek. Peion etxia-ta baiño be bastante beherao.

- Han gutxi gorabehera zuzen beherutz?

- Goittik behera juan eta gero, holan, malda bat...

- Holan... bizkar inguru...?

- Bizkarra, bizkarra.

- Hori bizkarroi da?

- Bizkarra, bai.

- Pagorre da hori?

- Pagorre. Ta Pagorren... Pagorren parian, holan behian, hori...

- Beherau?

- ... hori Txiñabasuori.

- Hor Pagorren pistan batzuk-eta dare hor, ez?

- Bai, Pagorren pistia dao erdi-erdittik eta goruzko, Loperuzko, ta beherakua be hortittik dago...

- Bastante haundixa izango da Pagorre.

- Bai, zati ederra.

- Txiñabasua, hogeta bost.

- Hori beherao.

- Txiñabasua beherao, Pagorren parian behera.

- Errekarutz. Errekaraiñok [alleatzeke, baiña]...?

- Ez, ez, ez da errekaraiñok alleatzen.

- Han behian txabolan bat edo zeoze badao erreka onduan.

- Errekonduan Lopekua. Baiña, ez. Hara baiño lehen, horri esaten jardun jat, hor Txiñabaso inguruen, baiña “no estoy muy segura”, hor bazan beste txabola zahar bat, baiña ya honezkero ez dau eukiko harririk be ta... Hor, hor Txiñabaso inguruen bazauen baitta metalitturri bat. [...], hor, hor, zingira hortan bazeuen metalitturrixa. Ta gero goittik behera juanda han dago hori Lopeko txaboliori, Epelen behian, Epelen behian, beheko lauen.

- Ta zela esaten dotsazu horri?

- Lopeko txabolia.

- Beste izenik?

- Epeleko txabolia... Epeleko txabolia, klaro.

- Eta beste txabola hori desagertutakua edo?

- Hori, uste dot, Paiorriko txabolia esaten jakola.

- Ta hori nun dao?

- Ba, hori, hor esan dozue, ba?

- Pagorre ta Txina...

- Pagorre ta Txiñabaso... hor... [arro kara] hortan.

- [...].

- Gero hor Lope aldian be beste...

- Bai, beste baso bat daukau, baiña oso [...]. Kortatxo. Kortatxo basua. Lopetik aurrera juanda, hola baso luze bat, holan...

- Lopetik norutz, baiña?

- Lopetik Ziarrero alderutz. Holan... “Un monte así que termina en una [y

griega] o algo así debe ser”.

- Txabolan bat edo badao han.
- Bai, txabolía dao han, Lopeko txabolía beste bat be. Txabola bat edo ez dakit bi, elkarren segidan.
- Ta hori da, orduan, zela esan dozu izena?
- Lopetik aurrera, Ziarrero aldera.
- Ez, baiña basuan izena.
- Kortatxoko basua.
- Haundixa da hori?
- Ez, haundixa ez, luzia goittik behera, kasik errekaraiño uste dot, hestu xamarra ta luzia.
- A! Goittik behera da luzia?
- Bai, goittik behera.

10. Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia

- **Erref:** BER-233/010
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:46:14. **Bukatu:** 00:51:16

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia, batez ere Elorregi auzoaren muga inguruan.

Transkripzioa

- Gero hor, Altunen bertan, etxe onduan, aurrekaldian daukan, hola, lautadatxo horri zela esaten dotsazu?
- [Lautara].
- Eta han, zera, Epelera bidia hartzen danian, han justo Montorra azpitan, hari?
- Karabizar, Karabixa. Karabixa.
- Eta han basuria botatzen dan tokixa? Montor...?
- Montorbarrena.
- Bueno. Hor Gontzarrik badauka, ba, pago batzuk han inguruan?
- A! Gontzarriko pagadixa. Goiko Gontzarrixan, e!
- Bai, bai, bai,
- Gontzarri goikuan.
- Gontzarriko pagadixa esan dozu, ezta? Bale. Errotian hori ze mapatan agertzen da? Hogeta bost edo hogeta sei?
- Zein da errota?
- Errota bat badao, ezta, hor erreka inguruan?
- Bai, bai, baiña...
- Aber, esplikaziozu honi nun daon errota hori.
- Hori dao Sorgiñerrekan goittik behera, Epele onduen.
- Aber, Sorgiñerreka... Sorgiñerreka zan Paiorrittik behera doiana, ez?
- Bai, goittik behera, goittik behera erreka onduen, Epelen, hantxe behian.
- Behian...
- Zulo-zuluen.
- Ta oin ya ez dao ala, errota hori?
- Bai, bai, badao.
- Ta hor mapan ez da agertzen markauta?
- Badao, bai.
- [Bale], markau. Errotia?

- Bai, bai.
- Han, lautxuan, han?
- Bai, bai.
- Errekatxuak errekiakin bat eitten daben inguruan?
- Bai, beheko lauan. Beran presiakin ta errotia ondiokan han tente egongo da.
- [...]?
- Ta gero hor zuek badaukazue hor bason bat, hor errota inguruan edo...?
- Bai, Errotaondua esaten douna.
- [...] lautada inguru hori?
- Lautadatik honutz Errotaondua.
- Errotaondua? Eta Errotaondua ta —beste... entzunda daukat nik be— Errotaburua, berdiñak die?
- Ez, ez, Errotaondua da errotia nola dauen lauen, ha ingurua; eta bestia, zela esan dostazu izena? Errota... Errotaondua eta Errotaburua handik gorutz. Eske horrek danak lehen sartu dittuu Solobarrenien, behintzet, [...] Solobarrena izenak: Errotaburua...
- Bai, eske hori, behekaldien euen pareje guztiori da Solobarrena...
- Bai, bai, baiña Solobarrenan barruen dare honek izenok. Barruen.
- [...].
- Hori dana da Solobarrena?
- Bai, ba. Bai, ba. Eta, orduan, ba, errotia...
- Aber, Solobarrena [...] Askarrondo eta... Gaztañari...
- Gaztañisakona bittarte hori dana.
- Dana da Solobarrena.
- Dana da Solobarrena.
- Aber. Ta, orduan, Askarrondo ipini dou hogeta sei eta Gaztañari hori ipini dou... Gaztañisakona dau beste mapan hemeretxizan. Bai? Ba, orduan, hori barren hori dana da Solobarrena.
- Bale, hau ipiniko jonau garbixan.
- Ta Solobarren barruan, ba, beste... punto batzuk.
- Beste horrek.
- Bai, bai, Errotaburua ta Askarrondua ta...

11. Angiozar eta Elorregi auzoen muga inguruko toponimia

- **Erref:** BER-233/011
- **Iraupena:** 0:05:02. **Hasi:** 00:51:16. **Bukatu:** 00:56:18

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia, batez ere Elorregi auzoaren muga inguruan. Mendi-tontorren izenak; Munurtu tontorraren kokalekua.

Transkripzioa

- Lope aldian, Lope aldian, badao beste... beste... baso bat...
- Ipini dozue, zera, Irutontorreta?
- Bai.
- Munurtu beste bat.
- E?
- Munurtu.
- Nun dao Munurtu hori?
- Munurtu hori da entre Lope ta Irutontorreta, gaintxo hori edo. Eske

Irutontorreta konponitzen da hiru menditxo edo... hortaiko bat ha izango da Munurtu. Entre Lope ta Irutontorreta dao.

- Tontortxon bat Lope ta Irutontorreta bittartian?
- Bittarte hori Munurtu.
- Baiña tontorra bakarrik da edo tontor ingurua?
- Hori ez dakit. Hori ya... Nik izena dakit bakarrik.
- Kortatxoko basuan gain haura gutxi gorabehera?
- Ez, ez, ez. Kortatxo dao Ziarrero alderao asko be nik esaten dotena baiño. Hori egon bihar da Lope alderutzao.
- Bale. Hauxe.
- Kortatxoko basua Lopeko errekatxuan hurrengo dao?
- E! errekatxua...
- Harutzao ondio?
- ... bastante urrin dao! Bai.
- Gero beste errekatxo bat dao ondio. Lopeko errekatxua beherutz...
- Bai. Eta beste bat?
- Beste errekatxo bat dao ondio.
- Eske Lopeko errekatxua [juango da bat] Lopeko itturritik, ez?
- Bai.
- Ondiokan harutzao beste bat?
- Bai, beste bat agertzen da. Dao Zigarrerokua baiño beheraotik beste bat.
- Ziarrerokua baiño Lope alderao?
- Bai, hor errekatxo bat agertzen da.
- Bai, baiña ez dakit zelan daukan izena ta [...] badakit nun esaten dozun gutxi gorabehera.
- Ta errekatxo hortatik Lope aldera dao hori, Kortatxoko basua?
- Bai, bai, bai, bai.
- Bueno, orduan, gain horren izena berriz esango zenduke? Hori Lope aldian, Lope ta Irutontorreta bittartian dauen gain hori.
- Munurtu.
- Baiña oindio Kortatxoko basuan gaiñera allegau baiño lehenao, ez, hau?
- Hori? Eske Kortatxo pare-paria ez dakit zelan esango jakon...
- Han gorutz juanda...
- Han gorutz juanda han Kortatxo parian gorao txabolía be bazan, txabola bat. Eta, ba, Munurtuoi... [nik...] esango nuke ezkerrekalderao, Lope alderao geratuko dala.
- Ba, hau izango da...
- Hau izango da...
- Laua.
- Ta laua ze da Lopegaiña?
- Klaro, Lopegaiña, badakizu, gure Solobarrenari gertatzen jakona gertatzen jakon: hari danai Lopegaiña esaten da ta gero, ba, Munurtu hor egon leiken, porke esan dotsut lehen be gerra-denporan... tiroteau zezen tokixa dala.
- Hori izango da...
- Eta beste izen bat emon bihar dotsau?
- Eske Lopegaiña da oso zabala, ez, inguru guztia?
- Dana, dana.
- Ta hor barruan egongo litzake, igual, Munurtu?
- Bai, ni baietzian nao.
- Bueno, berriz lehengora bueltauta, hor Lope inguruan badao beste baso bat.
- Lope inguruan?
- Lope aldian, bai.
- Koostei?
- Sakon...?

- Sakonaundi?
- Eta hori nun dao?
- Sakonaundi izengo da... e... hori zelan da... zelan esan dot hori basuoi? Gure baso txiki hori baiño beste arro haundixaua, harutzaokua. Ziarrero parera edo Ziarrerora goiezela... A! Oin eskonbreria eitten dabizten edo ein daben edo... hori gutxi gorabehera izango da Sakonaundi.
- Kortatxoko basua baiño harutzao?
- Harutzao.
- Errekatxuan inguru hori izango da?
- Baleike, baleike. Sakonaundixa.
- Hori, hola, goittik beherakua izango da gutxi gorabehera, ez?
- Bai, nik uste.
- Gero, beste... [...].
- A! Hori gure Solobarrenekua da hori! Esan dou hori lehen, Luanburua. Ez?
- Bai, bai.
- Bai!
- Bai, bai.
- Hori Solobarrenian da.

12. Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia

- **Erref:** BER-233/012
- **Iraupena:** 0:09:22. **Hasi:** 00:56:18. **Bukatu:** 01:05:40

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia. Kanpazar eta Udalaiz inguruko toponimia.

Transkripzioa

- Gero hor Irutontorreta inguruan esan dozu, ba, baso baten izena? Elixiana dala edo...
- A! Errosaixobasua?
- Ta hori nun egongo litzake?
- Hori? Angiozarkua da, baiña [...].
- Irutontorretatik Angiozar aldera?
- Bai... Horra bajatu zebe...
- Askasibar aldera?
- ... egurrak-eta bajatu zittuen [...] zerera... [errotian ondora...] . Ta Errosaixobasua hor dao.
- Irutontorreta parian egongo litzake edo honutzao igual pixka bat?
- Edo osterao. Igual Irutontorreta baiño [gorutzao], gure alderao, Angiozar alderao egon leike.
- Loidi alderutz edo hola?
- Loidi edo Etxebarri...
- Hori lehen be uste jonat apuntau daola.
- Ze numerokin?
- Ez, beste mapan uste jonat egongo dala.
- A, beste mapan?
- Bai.
- [...]

- Bueno, Kanpazar gaiñeko mendixai zela deitzen dotsazue?

- Kanpazar gaiñian?

- Mendi haundi hori.

- A! Udalaiz!

- Danai deitzen dotsazue Udalaiz? Punta bakoitzari izen bat emon barik, ez?

- Bueno... Punta bati, hari barrenenguai emoten jakon izen bat. [No me acuerdo]. Lehelengo bajutxuena daukanai esaten gontsan izen bat eta oin ez naiz akordutzen.

- A! Kanpazar eta gaiña bittartian dauena, hola...

- Txikitxuena.

- Bai.

- Gero han beherao dauena, ermittia-ta dauena, Santa Luzia, baiña ha ya Bizkeixa da. A! Zera, zera, zera, Udalaiz hori, bajuena, Egomendi da. Ezkerrekaldetik Kanpazarretik "ra!" parian beitu barik ezkerrekaldera bajutxuena daukana Egomendi.

- Salaberrin gaiñian edo holan?

- Bai, hori, Egomendi. Ta gero ya [...] punta guztia igotzen zan hortik, igotzen genduan, gorutz.

- Ermitta gain horri izenik ez?

- Ez dakit...

- San Migel ermittian han gaiñian?

- San Migel gaiñian izenik ez dakit...

- Ze esan dozu?

- San Migel gain? San Migel gain? [...].

- San Migel gaiña zeri esaten dotsazue?

- San Migeldik gora, [...] San Migel gaiña.

- Bai, bastante altua da, ez?

- Altua, altu samarra da. Gero handik behera dao hori Gontzarriko pagadixoi ta. Ta gero handik...

- Ta gero ya Lasarte aldera, San Migel gaiñetik bajatu, hola, ta Lasarte aldera dao hola lautada bat...

- Bai, lautada eder bat. Harek izena eukiko dau, baiña nik ez dakit.

- Bai.

- Harek izena eukiko dau.

- Bai, Lasartegaiña esaten dotse, baiña bueno, igual da.

- Gero, hortik gaiñetik eta Gontzarriko pagadittik honutzao Pagomendi.

- Itxoin, hori beste mapetan dao.

- A!

- Ta honek zeintzuk ete dia?

- Gero beste batzuk hemen dare Txaria ta...

- A! Bestekaldien, baiña! Altuneko Solobarenetik, errekatik, Epela errekatik, Mondrau alderakua Mondratxaria. [...] mendi haundixa! [...].

- Hori haundixa da?

- Bai, Mondratxaria bai.

- Honek gain guztiak izango dittuk.

- Bai.

- Honi danai deitzen dotsazue?

- Mondratxaria ta handikaldeko ezkerrekaldeko puntiai Anporretako puntia esaten jakon. [Oin] esango dotsut...

- E...

- Mondratxaria, osea, Altunen pare-pareko ha haundixa.

- Altunetik horra begira jarritta...

- [...]

- - ... karabixoi, ta kontaizu aber. Altunen behetik gora pistara igotzen dou ba deposittua-ta baiño pittin bat goratxuau, bidien gaiñekaldien bertan dau

Karabixe.

- Hantxe kruzien ezta?

- Kruze-kruzian.

- Igotzen dozu bidia eta dao...

- Kruze kruzien dao...

- ... bi pista.

- Bai, bi pista.

- Han kruzien dao Karabixa?

- Bai.

- Bidia, baiña Lope aldera doiana?

- Bai, normala. Hartzen dogune, Lope alderako sartzen gaz ba, zerien, esango bagiñuke moduen karretera jeneralien sartzen gaz behetik gora ixo aldapan-ta, hantxe kruze-kruzien dao holako arbola txikitxo bat egongo da gaiñien, berez urtendako bat, eta dao karabi bat, karabixe. Bai, eta harek inguruak, ba, Karabiondua edo gutxi gora behera halako izenen bat eukiko dau. Hori arro danoi Gaztaiñisakona bezela doia.

- Lopeko han txaletan parian esaten dozu, ez?

- Ez!

- Edo? Beste aldian?

- Ez, ez ez. Altunetik Angiozarrera fateko igotzen dou, ba, aldatza, behetik gora zuzen aldatza amaitzen dan lekuan doia bidia aurrera eta Koosteirako bidia, hortxe kruze-kruzien [goikaldetxotik]. dao. [Bertara bertara].

- [Argi ikusten dot].

- Zuk bai, dakitzulako nun daon.

- Altunan txabolia...

- Txabolia baiño askoz beherau.

- Beherau.

- Altuneko...

- Tartian edo hola?

- Ez, ez. Altuneko etxaburuan bertan dao hori kasik. Ta horrek esan dosta hori apuntau ein bihar dabela.

- Txabolia, Altuna...

- Eske hemen pistekin-ta ni aklarau be ez naiz eitten.

- Eske horrekin najabin neu be liauta.

- Hementxe. Aber, hementxe. Kosteian nun ipini dozu?

- Lezarruan gaiñian edo hola?

- Ez, Lezarrua da hortikaldeko erreka zulo bat. Ez, ez, ez. Hau lehenau, lehenau, lehenau. Hau Altune pare-parien edo pittin-pittin bat bakarrik Lope alderutzau dao.

- Hau izango don.

- Hementxe.

- Itturrian...

- Itturria baiño be lehenau. Itturria baiño Altuna alderau, bast... asko, gaiñera. Itturri txikixa baiño. Eske hori ez da figurauko baiña, karabixa oinddiokan esistitzen dau, hantxe dau ta.

- Altunatik txabolara begira jarritta zuzen jarriko bagiña, parian hartuko luke hori, edo?

- Zuzen hartuko bagiñuke, geratuko litzake piskat eskumatara.

- Eskumaratxuau?

- Eskumaratxuau.

- Baiña oso gutxi, e? Oso gutxi. Hori arruoi baiño espaldaratxuau.

- Hementxe.

13. Angiozar auzoko toponimia

- **Erref:** BER-233/013
- **Iraupena:** 0:05:20. **Hasi:** 01:05:40. **Bukatu:** 01:11:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Asalgeta.
- Ze mapa da?
- Oin ein bihar douna hemezortzi. Hemezortzi ta hemezazpi. Hemezortzi hemezazpi hartu. Orduan, lehen esan dozu hor Asalgeta...
- Asalgeta ostian...
- Angiozar aldera....
- ... Illarradi. Illarradi basotxon bat da.
- Txikixa?
- Bueno, txikixa edo [...]...
- Pistan batzuk eta badare?
- Bai, batenbat badao pistia be.
- Haura bizkartxuau edo hola izango da? Angiozar aldera, hola, Asalgeta azpitan...
- Espaldan dao. Oin e... Sakona baiño lehenau e? Beheko arboladixa baiño lehenau.
- [...].
- [Hau da Juanena].
- Gero...
- Alastra ezautzen dozuz?
- Alastra? Bai. Alastra dago...
- Handik Alastrara bittartian edo? Alastra Asalgeta bittartian eongo litzake hori, ez?
- Ez, hori... hori... bai, ba, bittartian bai, baiña...
- Baiña goixan? Asalgetan parian?
- Eske Alastra, Alastra da Karabittako gaiñetik goittik beherutz eta bestioi da Karabitta gaiña baiño be harutzau, pare inguruen edo...
- Norutz? Norutz harutzau?
- Gontzarri alderutzau. Eske Karabittako gaiña hau baldin bada, hori dago bastante harutzau, bastante harutzau. Alastra, Karabittako gaiñien, pittin bat aurrera fan eta goittik behera da gero.
- Jausue ezautzen dozu?
- Jausua ez, ez dot ezautzen. [Horrek] Juanek jakingo [zittuen igual].
- [...] esandakuak dia ta.
- Alastra bai, Alastra goittik behera bidien behera faten giñen gu.
- Orduan, hau Asalgetako tontorra izanda, eta hau Gontzarri behekoa, hori zela [don] Illa....
- Illarradi.
- ...Illarradi? Hementxe edo hola? Bixen tartian beherutz, Angiozar aldera?
- Gontzarrin parian? Gontzarrin parian ez, e? Hau Asalgetako tontorra bada, alde hontan [unen] baten, edo horrutzau, [hola egon biharko da], e. Gontzarri aldera ez, e!
- Bale. Hor inguruan besteik edo?
- Guk hor inguruan basoik ez. Hor...
- Errotaberrira doian errekatxo horri-ta, izenik bai?

- Ez... hortik ez doia Errotabarrira, e?
 - Bueno, han beste... beste [aldera hortik]?
 - Ez, ez, ez. Horko izenik ez dakit.
 - Metala edo ez dotsazue deitzen?
 - Metalitturrixa bai. Metalitturrixa badao hor zuluen. Angiozarrera bastante behian dao Metitturrixa. Alastra ta bestekaldien.
 - Bai, hori eta kanposantu gaiñien edo. Alastra.
 - Bai, bai. Alastra... eske mendisail haundixai esaten jako-ta Alastra.
 - Bale. Han... Gontzarri behekuan han gaiñian daon tontor hari? Hari izena ez dakitzula edo esan dozu, ez? Hemezortzi?
 - Pagomendi daukozu haren... zuk esaten dozun gaiñan haruzkaldetik eongo da Pagomendi, ez?
 - Aber...
 - Gure Illarradi hortatik Gontzarri alderao Pagamendi, ez?
 - Gontzarri bertara allegau baiño lehenau?
 - Baai! Asalgetan, Illarradi Angiozar alderao, Pagamendi harutzau, bestekalderao egon bihar.
 - Gontzarri aldera?
 - Bai.
 - Gontzarri behekuan gaiñian edo hola gutxi gora behera?
 - Gaiñian eta bastante beherau. Gain-gaiña barik Pagomendi da, beherau.
 - Zela esaten dozu zuk? Mendi horri, zelan?
 - Pagomendi.
 - Hori haundixa izango da, ez? Hori gaiña, eta behehaukua....
 - Bai bai, holako lautada bat eta pago... paguak-eta dare ta...
 - Handik Angiozar aldera... bai, ez? Bueno Bolu alderako hori...
 - Ez, Bolu be ez, e? [...] baiño gorau.
 - Ez hainbeste be ez. Bai, bai, bai baiña alde hortara ez?
 - Bai, bai, alde hortara. Bai, bai, alde hortara dao Pagomendi.
 - Ta hor ze zauan lehen, pagua edo hola edo?
 - Paguak. Ez dakit oin daren, baiña izugarritzko pagadixa. Edarra, gaiñera.
 - Han, hola, bizkartxo bat-eta dana, ez?
 - Bai lautada moduko bat eta.
 - Hortik Bolura bittartian izenik bai? Ez? Bale.

14. Angiozar auzoko toponimia

- **Erref:** BER-233/014
- **Iraupena:** 0:06:00. **Hasi:** 01:11:00. **Bukatu:** 01:17:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Angiozar auzoko toponimia.</p>

Transkripzioa

- Alestra, Alestra baiño beheratxuau guk beste esaten gontsan beste arru horri, kanposantua baiño lehenau, beste arro bati Txakurzuri be. Hor zerak-eta Andiketxek badauka, ba, zelaixto bat-eta?
 - Bai, bai.
 - Txakurzuriko zulue esaten gontsan guk.
 - Ha, kamiñuan parian, ez? Bertan kamiñuan?
 - Ba, kamiñuen [dao] halako erreka zingira bat-eta dare han, Txakurzuriko Zulua. Otxoan mendixak eta sagasti bat eta han zulo baten.

- Kanposantutik gertu?

- Kanposantutik bastante gertu. Txakurzuriko Zuluia izen da ha arrua, ta pittin bat goratxuau han sakon bat bertan Otsuak zeukan holako sagastegiko agrau bat, nik sagarrak harrapatzen ibiltzen nintzana. Txakurzuriko zuluia esaten gontsan guk. Goittik behera, menditik goittik behera kalerako faten giñen bide ingurua.

- Hortik bidia pasatzen da, ez? Kalera doiana ...

- Bai. Bidia pasatzen zan lehenau ta oin be pasauko da.

- Kanposantutik zenbat gutxi gora behera, zenbat bide? Bostehun metro edo?

- Asko ez. Jakobaneko piñudixa ta badakizu nun daren?

- Hemen bai.

- Ha baiño lehenau da hori esaten gontsana Txakurzuriko Zuluori. Ha zan... Jakoban piñudixe ta baiño lehenau.

- Jaboneko piñudixa...?

- Jakobaneko piñudixa ze dao, hola, bizkartxon baten edo?

- Bueno Atseginlekua ta badakizue nun dan, Atseginlekua, jarritta egoteko lekua? Atseginlekua, hori inportantia zan, ba. Mendi gaiñetik hortik Karabitta gaiñetik goittik behera jua...

- Mendi gaiña...

- Mendi gaiñetik, Karabittako gaiñetik...

- Mendi gaiña...

- Bai badakit. Klaro, hortik goittik behera fan eta hor Alastra alde batera geratzen dan moduen...

- Alastra gelditzen da kamiñuan ezkerretara...

- Alastra geratzen da ezkerretara.

- ... beherutz zoiazela.

- Ta beste hori be eskumetaratik faten giñen gu bidien goittik behera eta eoten giñan deskantsuen Atseginlekua, harrixek-eta ifiñitta, eta oindio be hantxe eongo dia.

- Hola errebuelta ... pixka bat ezkerretara hartzen dau bidia?

- [Garrazteikuak] badauka, ba, mendia?

- Bai, bai.

- Hatxe, [Garrazteiko] mendian barruen dau, oin piñudixa botata ta txikixa sartuta ta... Hori. Baiña, Alastra ezkerretara ta hori eskumakaldeko arro aldera eitten dau. Ta hori da Atseginlekua, guk beti deskantsua eitten giñuan lekua.

- Ta hori izetez zer da? Basua edo...

- Basua da, baiña guk Atseginlekua moduen, ba...

- Hori ze dao Jakobaneko piñudixe baiño gorau?

- Gorau, gorau, gorau. Bastante gorau. Bastante gorau. Jakobaneko piñudixa dao [kanposantutik]-eta bastante gertu, e? [...] gora ya aldapia gora ixo, kasi-kasi gertuau Karabittako gaiñetik, behetik baiño, gertuau dao Atseginleku hori. Ta horren pare inguruen zerbait behera eongo da hori Metaliturruxoi ta erreka-arruoi Errotaberrirakuoi. Behera. Atseginlekua, onbre! Gustauko [jaten...] ikustia oindioan baiña, no está tan lejos mendi gaiñetik! Hor, entre Jakobaneko piñudixa eta hori Atseginlekua bittartian Asulenekua dao beste piñudi haundi bat, lautada bat eta gottik eta behetik piñua. Bidelaua esaten gontsana lautada hari, eta gero aldapan gora igo ta ixa goixen Atseginlekua.

- Jakobaneko piñudixa Bidelaua baiño behera?

- Behera dao, bai. Ta Bidelauan dao Asulenen piñudixe.

- Bidelauan?

- Hola esaten gontsan.

- Bidia, ez?

- Bidia, bidia. Baiña, ba, lautadan korritzen dau, korritzen dau lau-lauan

bidian eta.

- Ta Atseginlekua dao gorau oindio, bastante gorau?
- Gorau, gorau, bai, asko gorau. Hori dana pasau ta goixen, kasi goixen.
- Besteik hor?
- Ta gero han Alastrako kurutzien kruzie eitten daben lekuen izugarrizko kurutzie ta badare, ba, harrizko kurutzie ta?
- Kruzia zeñek eitten dau hor?
- Ba, ezkakit, ba,[hemendik] mendin batera edo zelan. Behintzat lehenau difuntuekin-ta faten zanien be por esos caminos hor kurutzie zauen lekuen-ta deskantsue eitteko lekue izaten zan. Kurutze bat han eongo da oindiokan be, si no ha tirau alguien. Alastran behe samarrien, holan, kamin-kurutze bat eitten zeban.
- Bidelaua baiño beherau?
- Ez, Bidelaua ez da Alastratik, e?
- Bai baiña... hor pare hor...
- Pare hori? Baleike egotia. Itxoin, aber...
- Alastra dao Bidelautik ezkerretara?
- Bai, Bidelaura Alastrak badauka bidia be nahi izan ezker, burdibide bat, joten dotsa. Bidelau horren eskiñara sartzen da Alastratik gura bozu. Gure kamiñora. Baiña hori aldapa barrenien edo holaxe zeukan, ba, kurutzia. Lehenau behintzat han zeon kurutze haundi bat harrizkua.
- Orduan, kanpusantu gaintxuan edo hola izango da.
- Ez, kanpusantu gaiñian be ez, oindiokan gorau.
- Gorau oindio?
- Gorau oindio, bai.
- Ta zela... ze izen dauka horrek?
- Izenik eztakit. Alastrako kurutzia esaten gontsan.

15. Angiozar auzoko toponimia

- **Erref:** BER-233/015
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 01:17:00. **Bukatu:** 01:19:15

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Angiozar auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Bueno, ba, beste aldera joko dou hortan oin. Bueno, orduan Pagomendittik hasiko gaa, han bestekalderutz, Bixkai alderutz. Pagomendi, gero han, Gontzarriko pagadixa esan douna...
- Bai [oin handik] handik aurrera.
- Hortik beherutz gero errekatxo batzuk-eta doiaz. Horrek izenik eta ez dozu jakingo?
- [Keba], alde hortan ezebez.
- Hor Etzabal eta ez dakit zertzuk daren...
- Bai, horrek Zabaletakuak jakingo [dotsuez] horrek.
- Angiozarko errekoa jaiotzen dan inguru hori?
- Hori nundik etorriko da? Olaitturri? Olaitturriko itturrixa.
- Ipinitta dao hori.
- Hori inportantia da. Hori danak jakingo dabe.
- Olaitturri... Zela esan dozu?
- Olaitturri. Hori inportantia da hori tturixori. Sekula [ikusitta] dakazu,

Arantzazu? E?

- Igual bai.

- A! [...] ikusi bihar zenduan, ba, hori honezkero.

- Ze mapatan?

- Hogeta bost.

- Sanmielgaiña.

- Bai, Sanmielgaiña. Bueno, orduan, Pagomendi, Sanmielgaiña, gero esan dou Sanmiel gaiñetik han, pixkat bajatu eta lautada moduko bat dauala Lasarte gaiñian.

- Bai.

- Handik segi, Sustraitza alderutz, han beste tontor haundi bat dao.

- Hor die Frakazar ta, auskalo, hor mendixak badie, baiña nik bakarrik izenen batzuk [baiña]... baiña ez.

- Horko tontorren izenik ez?

- Ez, ez. Eztakit zein izango dan Frakazar [...].

- Hor behian zuluari deitzen otsen Frakazar. Paulok eta horrei deitzen otsen, Olaiturrriko sakon-une hari.

- A, beheko zulo hari? A, entzutia neukan bakarrik.

- Horrek tontorrok orduan ez, ez, Sustraitza inguruko horrek?

- Ez, ez, nik ez. Horrek jakingo dittu uste dot Pedro [...].

16. Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia

• **Erref:** BER-233/016

• **Iraupena:** 0:05:45. **Hasi:** 01:19:15. **Bukatu:** 01:25:00

Gaia(k):

• Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Angiozar auzoko (Goimendi auzuneko) toponimia.</p>

Transkripzioa

- Hor Zabaleta han gaiñian dauen tontorra?

- Añabarreta. Eta gero, gorauen, handixaua, zea, hori, Gaztelumendixa, gero Gaztelumendixen barrenien zera, Burdiñuako laua, eta gero Intxorta.

- Eta Intxortatik Angiozarrerutz han beste tontortxo bat dau.

- Arrota ta Zabaletan erdixan? Arkotxa esate jakon [harutz] mendi txikitxo bati, bai... hori kamiño kontran geratzen da. Kontra-kontran. Holako subida txiki bat, Arrotako baserrixa pasau ta segiduan.

- A, bai?

- Arkotxa esaten jakon hari, txiki hari.

- Han kamiñuan bertan?

- Kamiñuan bertan.

- Han gero beste pista bat hartzen da Burdiñuara.

- Ez dakit hori. Baiña...

- Bai, bide bat dao Burdiñuara.

- Arrotako, holan, laua akabau ta holaxen igotzen da "txist", eta gero segi kamiñua eta ha...

- Gero berriro beheruntz hartzen da piñudixan.

- Bai, ha tontortxua Arkotxa. Hori esaten dabe, Zabaletako... horrek danak esango dotsuez. Ta oin...

- Burdiñuatik Arrotarutz pixka bat?

- Arrota pare-parien tontor hari ez dakit zela esaten dotsen, porke Burdiñua laua da, aurrera [dao] laua, Burdiñua lautada haundi bat da.

- Bale. Bueno, gero zuen auzo guzti honi zelan deitzen dotsazue?

- Guk Goimendixa.

- Hori nun apuntauiko dou?

- Ba, hogeta bostian ipiñi.

- Ta nundik nora hartzen dau honek, Goimendixak?

- Ba, Goimendixa ekin Lasarten ta [Lopealdaoste] arte; Gongeta... horrek danak inkluiduta.

- Zulueta [hor...]?

- Zulueta, Gontzarris, Altuna... horrek.

- Bai, Kanpazartik Lopera bittarte guzti hori...

- Bittarte hori dana.

- ... eta Lasarte?

- Bai, Lasarte, bai.

- Sutraitza ya ez litzake izango Goimendixa? Hori ze...?

- Ez, Sustraitza Zabaletamendikua da. Oin, batzuk...

- Hori ya hogeta hamazazpiza da.

- ... batzuk gure mendixai, esan dotena, Altunamendixa esaten [gontsan].

- Hemezazpiza? Sustraitza hori Zabaleta auzua da?

- Zabaletamendixa, Zabaletamendixa guk esaten dou.

- Sustraitza...

- Ez, ez, auzua da. Hori ipinita jan.

- Sustraitza ta Sagasta ta horrek danak.

- Ta Zabaletamendixak ze baserri hartzen dittu?

- Ba, horrek: Sustraitza, Sagasta, Etxebarri, Larrañaga, Aguletas...

- Aguletak be bai?

- Bai! Zerak, gero... [...kona] , Galarreta, o... Galarraa auzua, hori, etxia, ta Jorkena, eta gero, Jorkenen gaiñien zelan da beste baserri txiki bat...?

Andresa bizi zonan, ba? Oin ez da, ez da bizi... ez da... baiña ez da Zabaletamendixa, e? Ha Elgetara pertenezitzen dau. Porke Arrota be ez da sartzen Zabaletamendixen.

-Galarretxetxo?

-Galarretxetxo. Hori da. Ha ta Arrota Elgetakuak die, nunbait, Asentzio baillarakuak.

-Bai, hori da.

-Bai, [hiru Sakona] ta Galarra ta horrek Zabaletamendikuak.

-Besteik?

-Bai. Zabaletamendixak badauka beste izenik?

-Ba, bueno, Goimendixa batzuk esaten dotse. Hori preguntaizue, aber Elgetatik edo nundik datorren hori izenoi.

- Bale. Eta gero, hori, Goimendixa, zuen auzua. Bai? Auzo hori Bergarako beste auzo baten barruan sartuta dao.

- Bai, Angiozarko auzuan.

- Ba ya esta.

- [Ipini dau beorren gustora horrek]. Ba guk halaxe esaten dou!

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-03

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com